

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 39.

V Ljubljani, v četrtek 18. februarja 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 17. februarja.

Ljudske šole na Koroškem.

Slovenske občine na Koroškem so se začele gibanosti in so državnemu zboru poslale 84 danes od poslance Hrena izročeni peticij, v katerih gledé ljudskih šol to troje prosijo:

1. Ljudske šole naj bodo zopet konfesijonelne.
2. Dolžnost v šolo hoditi naj se od 8 let skrči na 6 let.
3. V ljudskih šolah, ki jih obiskujejo otroci slovenskih staršev, naj bo učni jezik slovenski.

Nasprotniki slovenskega naroda se toraj ne bodo mogli več sklicevati na Koroško, češ, da tam slovenski starši sami za svoje otroke tirjajo nemški poduk, kakor je še le nedavno v budgetnem odseku trdil dr. Rus.

Omenjenih 84 prošenj se razdeli tako-le: 39 so jih poslale občine; 30 jih je prišlo od krajnih šolskih svetov in 15 od podobčin. V pretres se bodo izročile šolskemu odseku, ki bo imel o njih poročati in staviti svoje predloge.

Napad na kupčijskega ministra.

Že včeraj sem omenjal napada na kupčijskega ministra, ki ga je pričel poslanec Steinwender. Že pred nekimi dnevi bilo je med poslanci govorjenje, da hoče omenjeni nemški profesor razodeti jako čudne reči in da se je ravno zaradi tega odkladala obravnava o pogodbi zaradi železnice iz Prage v Duhce. Poslanci so bili toraj jako radovedni, kaj bo povedal g. profesor, ki ga je vse poslušalo z veliko pozornostjo, ko je pričel govoriti. Najprej je omenjal nekterih pomislikov, češ, da se železnična renta ne bo povečala, da železnica ne bo dajala čedalje več dobička, ker se bo moral vlada v več meri ozirati na koristi občinstva. Tudi je železnica odvisna od premogokopov, ki pa dostikrat škodo trpé po vodi, ognji, upornih delavcih itd. Potem omenja govornik obravnav, ki so jih imele razne banke zaradi te železnice in naposled svoje napade obrne naravnost proti kupčijskemu ministru baronu Pinotu, ki mu očita, da je že leta 1882 pisal vodju česke zemljiščno-kreditne družbe Wenigerju zaradi omenjene železnice, pa tega pisma ni oddal naravnost, ampak po nekem Ignaciju Klieru, ki je bil pozneje zaradi nepoštenja obsojen. Iz tega dogodka sklepa Steinwender, da minister ni imel poštenih namenov. Razun tega je prebral še nekaj drugih pisem in telegramov, ki so si jih Weniger, Klier in neki Wessely pisali in pošiljali med seboj in v katerih so se posluževali izmišljenih imen; za ministra Pinota rabili so Ex, Exenhofer ali Alfred, Weniger bil je Franz, Wessely = Lustig, Fogerty = Voglhuber in Klier = Ignacij. Zveza s temi ljudmi, meni Steinwender, ni bila poštena, zato zbornica ne sme sprejeti pogodbe, vsled katere naj bi železnica iz Prage v Duhce prišla v državno last in oskrbovanje.

Minister Pino je precej za njim poprijel besedo in omenjal, da se je v novjšem času jako razširila grda navada osebno napadati, sumničiti, natolcevati in opravljati, češ, da zmirom nekaj madeža ostane. Pa 35 let služi državi in vsakdo, tudi nasprotniki, ako hočejo biti pošteni, mu morajo pritrditi, da je vedno zvesto spolnoval svoje dolžnosti in gledal na koristi države. Kar se mu očita, je napačno zvijanje dogodkov, ki med seboj niso v nobeni zvezi. Pismo je Wenigerju res pisal, ko mu je on razložil svoje misli o poddržavljenji železnice, pa v tem pismu je strogo varoval korist državo in naravnost rekel, da se s tem nikakor neče vezati. Kar se mu očita zastran Klierja, bila je njegova krivda, da tega človeka ni precej natanko spoznal in iz sobe vrgel, kar je pa ta človek imel opraviti z drugimi ljudmi, za to pač ne more biti on odgovoren. Konečno minister še enkrat odločno zavrača vsa natolcevanja in izreka nado, da se zbornica ne bo vdala tem osebnim napadom, da ne bo njim pomagala na površje, ki pospešujejo škandale, in sklepa z zagotovilom, da mu vsa opravljanja in obrekovanja ne morejo vzeti prepričanja, in da ni najslabejši sad, ki ga ose oglojajo. (Dobro na desni, ugovori na levi.)

Za ministrom je jako krepko in prepričavno

govoril še sekijski načelnik baron Pusswald in dokazoval, da država ne trpi nobene škode, ako prevzame omenjeno železnico, in da je dotična pogodba jako vgodna. Ob treh popoldne je predsednik sejo sklenil in prihodnjo sejo napovedal za danes.

Prvi je danes govoril minister in še enkrat Steinwenderju nasproti zagotovil, da se mu nikakor ne more očitati najmanjša krivda; ako je pogodba nekoliko drugačna, kakor je bila l. 1882 predložena, so temu krive drugačne okoliščine, kakor so bile tedaj. V tem ravno obstoji pogajanje, da se najprej razodene zahteva, in da se pozneje od nje odjenjuje, kolikor je mogoče, sicer bi bila vsaka pogodba čisto nemogoča. Dalje je povdarjal, da z omenjeno pogodbo on sam ni imel prav nič opraviti, ampak da so jo izdelali dotični poročevalci njegovega ministertva.

Za njim je govoril dr. Rieger in razkladal, za kaj prav za prav gré; kar je govoril Steinwender je bilo zgolj sumničenje in obrekovanje kupčijskega ministra. Krivde mu ni dokazal nobene, on ni mogel povedati ali dokazati, da bi bil minister kak „Trinkgeld“ dobil. (Veselosť na desni.) Vprašanje je toraj le to: Ali je ta pogodba, ki je v obravnavi, za državo ugodna ali ne? Po njegovem prepričanju je ugodna; kar se je prej obravnavalo o tej zadevi, tisto zbornice in njega nič ne briga. V naslednjem govoru je razkladal dr. Rieger na drobno, da je pogodba gledé te železnice ugodna, toraj vredna, da ji zbornica pritrdi. (Dobro, dobro in ploskanje na desni.)

Za dr. Riegerjem je govoril vladni zastopnik Wittek in še natančneje dokazoval, da so ugovori zoper to pogodbo ničevi, in da je ta pogodba ugodnejša, kakor je bila osnovana l. 1882. Za njim je poprijel besedo Dunajski demokrat dr. Luegger in našteval vzroke, zakaj s kupčijskim ministrom ni zadovoljen gledé ravnanja njegovega v železničnih zadevah. Ko je on izgovoril, predlagal je dr. Poklukar po dogovoru z eksekutivnim odsekom in predsedništvom konec debate. Za levičarje pa je bilo to ogenj v strehi; silno so zagromeli in Kronawetter je predlagal, da naj se o tem predlogu glasuje po imenih. Mnogi poslanci, ki bi levičarjem

LISTEK.

Pisma iz tujine.

VI.

Parna sila je ceneja od živalske ali človeške sile; ceneja od parne sile pa je še naravna sila, in teh naravnih sil je še mnogo mnogo neporabljenih. Te naravne sile so voda in veter, pri vodi strmec in pad, pri vetru pih in sunlej. Tako bi mi bilo danes nadaljevati z mojim šestim pismom iz tujine, ali premnogo je presledka med petim in šestim, zato je treba sedaj zopet nekako na novo pričeti. Dozdeva se mi tudi, da sem zašel že preveč na podučno stran, ter da sem se nekoliko spozabil da pišem svoja pisma v listek „Slovenec“, da toraj morajo zato biti ta pisma bolj v zabavo, kakor v poduk.

Dalje je treba, da ostane tvarina pisem tudi svojemu naslovu zvesta, zato, kakor pravim, mi družega ne preostaja, kakor zopet znova začeti. Ali mi je treba opravičevati se tudi zaradi presledka?

To ni prav lahko. Nekaj časa je trajala ona neznaná vročina, ob kateri se hočeš-nočeš nekoliko poleniš ter se vležeš v senco, v kateri je prijetneje čitati nego pisati, nekaj časa sem pa bival sam v domovini, saj mi bode v vedni spomin trenutek, ko ste gospod vrednik mene in mojega prijatelja Nemca blagodušno sprejeli in pogostili tako, da takrat nikakor nisem mogel pisati svojih pisem iz tujine, domá se jih pa ne piše.

Sedaj, mislem, sem se opravičel in vsakdo lahko zopet spozná ob mojem današnjem pismu, da sem zopet na tujem. To je tudi lahko spoznati, da nisem tam v „rajhu“, dasiravno sem med Nemci, kajti da sem v „rajhu“, poslal bi mi bil Bismark gotovo že potni list. Ta točka se tiče mene in tvarine mojih pisem, zato postojmo nekoliko pri njej. To pa koj rečem, da sem v ti zadevi Bismarku od vsega začetka iztiravanja tujstva nazaj v domovino pritrjeval in mu še pritrjujem, dasi je to za-me nedosledno, bivajoč sam na tujem in ne vračajoč se domov. Ali nedoslednost je samo navidezna, kajti prav z veseljem poberem svoja šila in kopita, ako mi danes ali jutri ukaže višja sila, preseli se zopet na svoj dom. Prostora, mislim, bode še za-me na

narodni zemlji, ker tudi mi pozaukažemo svojim tujcem: poberite se tje, od koder vas je veter prinesel. Kakor se kaže, dočakamo še enkrat narodnih preseljevanj, kakor so že bila, če tudi ne več v istih razmerah, pa vsaj v tolikošnjih, kakor so bile svoje dni na Madjarskem, na Hrvaškem in v Galiciji, večinoma samo med uradniki in učitelji. Bismark pa tudi slovanske delavce preganja iz svojega „rajha“ in če ga Slovani kot sosede nočejo posnemati, imeli bomo škodo. Zato klin s klinom! Načelo je: „Ktere zemlja porodi, te naj zemlja tudi preživi; s trebuhom za kruhom pa hodi na tuje samo začasno, stalno pa se ne naseli tam.“

Recimo vsakih deset let je treba to načelo prav strogo izvesti, da se nikdo na tujem ne udomači. S tim načelom morejo Slovani samo pridobiti in ničesar zgubiti, vsaj je znano, kako hitro se Slovan vsemu tujemu privadi in priuči, kako trden in nespremenjen Nemeec pa ostane Nemeec na tujem. Slovani med Nemci tim čisto nič ne škodujemo, kajti priučimo se njihovega jezika, vedemo se po njihovih običajih in včasih se še celó njihove vere (lutrovske) poprimemo, samo zato, ker smo iz mehkega lipovega lesa, Nemeec je pa iz trde hrastovine. Zato naj

nasproti radi veljali za liberalne, so jo vsled tega popihali iz zbornice in so tovariše svoje pustili na cedilu, kateri so s Puklukarjevim predlogom propali s 130 glasovi proti 135. Glasovanju se je umaknilo največ Poljakov, nekaj Čehov, izmed naših pa profesor Šuklje. Vsled tega se je splošna obravnava nadaljevala in sta najprej govorila vladna zastopnika Pusswald in Čedik, potem pa je prišel na vrsto Dunajski poslanec Kronawetter. Za njim bo danes predsednik sejo sklenil in prihodnjo sejo pričel v petek; zbornica bo imela v tej seji dovolj opraviti s to zadevo, ker so v splošnji obravnavi še kot govorniki vpisani; Steinwender, Magg, Sommaruga in Derschatta.

Pastirski list Graškega knezoškofa Zwergerja,

v katerem svari pred staro-katoliki, se glasi nekako tako-le: „Že peti pot sem tako srečen, da vam naznanjam milosten čas svetega leta. Leta 1869/70 smo prosili blagoslova božjega cerkvenemu zboru; leta 1875 je bilo splošno sveto leto po navadi, ki se povrača vsakih 25 let; s svetim letom 1879 so sv. oče Leon XIII. izročili sebe in verne posebnemu božjemu varstvu; leta 1881 ponavljalo se je to sveto leto zaradi splošne stiske cerkve in narodov. V pričujočem svetem letu (okrožnica „Quod auctoritate“ od 22. decembra 1885) hočejo pa sv. oče opominjati in svariti vse tiste, katerim je skrb za zveličanje duše, da se nekoliko zberó in misli k zemlji obrnjene kviško dvigajo; sv. oče hočejo ljudi opominjati in spodbuditi za vaje v krščanski kreposti, da se vsak trudi krščansko misliti in ravnati v javnem in zasebnem življenji.

Prečastiti knez in škof zatem pové, zakaj da posebno radostno pozdravlja milostipolni čas svetega leta, da namreč verne svari pred zapeljevanjem, pred zatajevanjem edino zveličavne rimo-katoliške cerkve.

Od kod pa ima priti tako nepričakovano ta nevarnost, vendar nihče ne misli na odpad?!

Skoraj neverjetno je to, da bi hodili po deželi ljudje, ki bi verne napeljevali k odpadu, ter prinašali v družine, v občine, v deželo, po vsem nemirno neslogo, razkol, srd in boj. A vendar le! V ravno preteklih dneh je bilo brati po javnih listih oklic, „k pristopu v društvo prijateljev staro-katoličanstva“, ki ima biti v Gradci, a delovati po vsi deželi. A prašali bote: Kaj je staro-katoličanstvo? Kdo nas hoče k temu zapeljati? Zakaj? Kako?

Staro-katoličanstvo je nova krivovera, ni še stara 16 let, nastala je pa v zadnjem vatikanskem zboru. Po mnogih deželah so katolike v to zapeljevali, a le malo jih je odpadlo, v naši škofiji menda nikdo. Kajti verni katoliki si raje volijo pot v nebesa nego pot v pekel in toraj ostanejo raje pri pravi veri, kakor da bi prestopali h krivi veri, ne-verní ne marajo za vero, niti za resnico niti za zmoto.

Kdo nas pa hoče zapeljati? To še ne vemo prav do dobrega, bomo videli, kdo ima priti in krivovero trositi po deželi. Sploh o krivi veri toliko vemo, da je nje začetnik hudobni duh odsihmal, kar je naše prve stariše v raji zapeljal od resnice

k zmoti. O verski resnici in milosti pa vemo to, da izhaja od Boga po Jezusu Kristusu v pravi rimsko-katoliški cerkvi.

Od prave katoliške cerkve h krivoveri vas pa hočejo zapeljati ne iz skrbi za vero in dušno zveličanje, marveč v dosego svetnih namenov, da bi vas zlorabili v dejanji in nehanji; prijatelji staro-katoličanstva si predrznejo nameravati kaj tacega, da bodo še tistih, ki ne marajo za katoliško cerkev, le malo pridobili za-se, da bi z njimi delovali in najsvetejše, t. j. vero, rabili v zlo in v dosego svojih namenov. Kako nas pa hočejo zapeljati k odpadu? Pravijo po shodih, v potovalnem zborovanji, konečno z razširjenjem staro-katoliških tiskovin. Toraj hočejo krivo vero trositi z besedo in pismom.

Kako grozno početje bi bilo to? Z najbolj vzvišenim in svetim — z delom odrešenja in posvečenja s krvjo Kristusovo s svetimi zakramenti, z neumerjočimi dušami bližnjih, z vašim izveličanjem se hočejo norčevati! Zakaj? Iz svetnih nagibov, da bise tako za časnost in večnost ogoljufani drugače vedli, kakor sicer, dokler ostanejo v pravi veri.

Kdor pa rimsko-katoliško cerkev zapusti... ta je zapustil zveličanski nauk, je zavrzel potrebne pripomočke zveličanja in zgubil pravico do nebes. Kaj mu ostane na smrtni postelji drugega nego večno pogubljenje. Kajti le apostolom je Kristus rekel: Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zavrže, mene zavrže.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. februarja.

Notranje dežele.

Iz *državnega zbora* dohajajo novice, ki se nam neverjetne zdé. Nekteri listi, to se zna, da nam sovražni, trdijo, da se bode večina ravno nad šolskim vprašanjem spodtaknila, padla in razpadla. Navskriž so si menda Slovani in nemško-konservativci zaradi šole. Poslednji tirjajo od Slovanov pomoč za ustanovitev verske šole, ako hočejo, da bodo nemško-konservativci z njimi glasovali in pobijali Scharschmidov predlog. Ravno to je menda tudi vzrok, da so si neki Tirolci jeli za Hohenwartovim hrbtom namežikavati s knezom Lichtensteinom, v čegar klub nameravajo vstopiti. Če bi se to zgodilo potem desni centrum čisto slovanski postane. — Tako trdijo naši nasprotniki. O vsem tem, kolikor je do sedaj znano, ni drugega res, kakor da se bode skupna desnica Scharschmidovemu predlogu uprla, kakor bi ondi sedeli zastopniki le jedne narodnosti. O kakem razdvoji zaradi šolskega vprašanja do sedaj še ni bilo nikakega govorjenja. Pač so se zaupni močje že med seboj razgovarjali zaradi presnove sedanje liberalne šole, pa do sedaj ni bilo še nikakih važnih in pomenljivih razlik v nazorih. Tirolci nikakor ne mislijo izstopiti iz kluba desnega središča, temveč ostanejo dosedanjim zaveznikom tudi še na dalje zvesti.

Gledé *Bosne in Hercegovine* nekaj jako zanimivih novic, ki se ljudstvu še dosti verjetne zdé, ker se ravno opirajo na neko gotovo preteklost. Pravijo, da presvitli cesar namerava letošnje poletje po Bosni in Hercegovini popotovati, ob kateri priliki si bo ob enem ogledal vojske XV. vojnega kora, ki je po zasedenih deželah razpostavljen. Za guvernerja zasedenih pokrajin bode pa menda cesar imenoval nadvojvodo Ivana Salvatorja, ki je v

vojaških kakor v civilnih krogih dobro znan kot spreten pisatelj. Novica se res opira na zgodovinsko podlago. Še se bote spominjali, da je lani naš presvitli vladar po Hrvaškem in Slavoniji potujoč napravil tudi svoj prvi korak v zasedeno Bosno čez Savski most pri Brodu, kjer so se mu Bošnjaki poklonili in ga prosili, da naj jih kmalo pride obiskat. Cesar jim je obljubil, da kar bo najpreje mogoče. Kakor se kaže, misli že letos svojo besedo spoštovati. Prav bi bilo, kajti njegova navzočnost bi hipoma poravnala tisto nezadovoljnost, ki se tu pa tam po zasedenih krajih še čuti. Saj smo po Dalmačiji videli, kako je bilo vedno slišati o uporih. Odkar je po presvitli vladar deželo obiskal ter potoval od juga do severa, so vsi nezadovoljniki potihnili. — Le mali pomislik imamo zoper to, ki ga ne moremo zamolčati. Rekli bi, vest bi bila gotova, naj bi bila Avstriji Bosna že formalno prisojena, ali žal, da temu ni tako po krivdi Andrassy-jevi. In ravno zaradi tega slučaja se nam vest v potovanji cesarjem po Bosni ne zdi popolno verjetna. O takih prilikah pošiljajo sorodne ljudstva deputacije in sosedni vladarji svoje poslance klanjat se sosednemu vladarju. Recimo, da drugo bi bilo v tem oziru vse v redu, s kakim obrazom bi to storila Turčija? Zato je druga vest o spremenjenji cesarski namestnika lahko verjetna in tudi izpeljiva, a prva ne tako.

V „Obzoru“ beremo pod naslovom „Glas iz Slavonije“ vrlo zanimivo razpravo, ki nam pojasnuje zgodovino l. 1848 in 1849. List piše, da so bili *Madjari* leta 1848 in 1849 v Evropi na glasu, kakor narod, ki ljubi svobodo. Ta glas so si pridobili bojevaje se za samostanost; vse narode živče pod krono sv. Štefana pitali so s priimkom „brez-zavednega orodja črne Dunajske kamarile“, rekoč, da je njih upor proti madjarskim idejam le plod njih „suženske narave“. Danes sami Madjari priznajo, da ni bilo tiste črne kamarile, katero so na dan klicali; danes Madjari gospodarijo na Dunaji, oni imajo besedo, oni so skoraj da gospodarji v monarhiji, nemadjarski narodi ne nadejajo se iz Dunaja ničesa. Taka je, a vendar upor ljudstva ne neha, postal je bolj žilav, zavesten in brez podpore z Dunaja, da, še celo proti temu. Ali Madjari o tem kaj premišlujejo? Ako so, morali bi vendar priznati, da Evropa do dobrega spozná, kako da umejo svobodo, nemadjarski narodi pa lahko trdó, isto tako, kakor je bil opravičen njihov upor l. 1848 in 1849, tako je tudi danes, tadajšna njihova borba je bila zora njih preporoda, a današnja borba kaže njih možato vstrajnost za obrambo svojih pravic, svoje svobode. V prvi vrsti nadaljuje staro borbo hrvatski narod, nadaljuje jo v zbornici in v časopisih, nadaljuje jo z orožjem ustavno pripoznanih pravic, kjer morejo, nadaljujejo s požrtvovalnostjo in z mučeništvom svojih sinov. Od te borbe ne odstopi hrvatski narod, naj se tudi kopičijo črni oblaki nad domovino. To naj znajo domači protivniki, katerih sanjarije bodo zginitle prej ali slej pred svežim duhom naroda. Misel, naj se vse patrijotične stranke slože, povsod živo odmeva. Pustimo skušenim politikarjem, naj najdejo zato pripraven izraz, mi samo pravimo, da nas sloga jači, in zato jo zagovarjamo. Nikar ne verjemite, da se Slavonija vklanja današnjemu sistemu. Pri nas se pravi duh dan na dan bolj živo vzbuja. Srbi začenejo premišljevati o delovanji svojih zastopnikov v hrvatskem zboru. Do bodoče volitve bodo že spregledali. Samo nevstrašljivo naprej. — Leta 1848 in 1849 so se Hrvatje vrlo držali, a poslej leta 1860 in dalje so omahovali med Pešto in Dunajem in tako morda (?) sami pripomogli, da se je o njih a brez njih sklepalo, ter sedaj odreka se še to, kar se jim je pozneje obetalo; a kljubu temu mora vsak priznati, da se hrvatskemu narodu krivica godi.

34 milijonov deficita l. 1885 v Oger-ski! „Budapester Tagblatt“ podaje nadrobne date prihodkov in stroškov p. l. in poslednjič izračuni,

se narodopravno določi: Ta zemlja je slovanska, ta je nemška, ta italijanska, in to ne samo med raznimi državami, ampak tudi v isti državi sami. Potem bo ponehal narodnostni prepir, kajti vsak bode imel svoje, toraj Slovenec svoje uradnike in svoje učitelje tako, da bode izvršena ona ravnopravnost, za katero se potegujemo ves čas našega prebujenja in za katero se hočemo tudi nadalje poganjati. Ravnopravnost pa sloni na dveh stebrih: v prvo na načelo o ravnopravnosti in v drugo na osebah izvršujoč to načelo. Načelo, ako si je sami ne priborimo, pribori ga nam Bismark. Priborivši si načelo začnemo je izvajati s tem, da porečemo, kakor so Hrvatje rekli: švab marš hinavs! Nemci nam ne bodo mogli ničesar očitati, vsaj je to načelo njihov očanac Bismark sam na dnevni red postavil. Nemce bo treba z Bismarkom tepsti. Potem pa priroma tudi moja malenkost nazaj tje doli v vinorodne semiške hribe in hribe ob kočevski meji, kajti tam doli na Rožanki so tudi dobri žganjci in ako še pisarske službe ne dobim, poprimem se kmetijstva, saj kmetovski stan je najtrdnjej med vsemi. Ko kmet svoj davek odraja, tako mirno za pečjo sedi ter iz pipe kadí, ko zunaj snežuje. Potem pa bode

konec mojih pisem iz tujine in mogel bi Vam spisati samo še kaj iz svojih spominov.

Sedaj Vam toraj pišem svoja pristna opazovanja med Nemci. V Nemcih se je obudila narodnostna ideja mnogo pozneje, kakor v Slovanih, in sicer še le tedaj, odkar so v manjšini v avstrijskem državnem zboru. Poprej so bili gospodujoč narod, čisto nič jim ni bilo treba mari biti za narodnostno idejo, kajti nikjer jih ni čevalj žulil, še tam ne, kjer so oni druge, posebno nas Slovane tlačili. Temu gospodstvu so se bili tolikanj privadili, da še sedaj kričé nad Slovani, da jih hočejo poplaviti. Zato si hočejo priboriti zopet ono gospodarstvo nazaj, to je pri njih narodnostna ideja. To je toraj razloček: Slovan išče svoje pravice, Nemec predpravičee. Slovani pozor! Kdor je kaj kakošnega Bismarka v svoji vasi, recimo, kot župan, ali v svojem zavodu, recimo, kot vodja, izvršuj Bismarkovo pravilo: Nemec naj išče službe med Nemci. Če smem svojo misel o tem vprašanji izreči, tako rečem, da se bode narodnostni boj še vse huje začel, kakor je bil do sedaj. Mi Slovenci smo se v tem oziru že nekoliko ohladili ter ne zahtevamo več toliko in onega, kar smo hotli imeti že pred dvajse-

timi leti. Prenevstrajni smo. Meni, ki iz daljave opazujem naše narodno gibanje današnje ter spominjaje se onega čvrstega veselega gibanja za mojih mladih let dozdeva se, kakor da bi se bili prav mnogo ohladili za vse one tirjatve, ktere nam imajo biti pred očmi, dokler jih nismo popolnoma dosegli. Vendar ne smem prehudo soditi, ker se je položaj od onega časa sém že precej spremenil. Dandanes nam je treba braniti vse naše pridobitve zadnjega časa, kajti sovražnik že steguje svoje stoterne roke iz nemškega „šulferajna“ po naši deci, da bi jo pojaničaril. Braueč se pa nam ne preostaja mnogo sile za nove pridobitve. Upajmo, da bo sovražnik skoraj zopet nazaj potisnjen, potem pa hočemo zopet iti do novih pridobitev. Slovenec je zaklical toraj nemškemu „šulferajnu“: „Roke stran“; družba sv. Cirila in Metoda je bila vstanovljena. Kako sem se razveselil te nove družbe, ne morem dopovedati. Vse dobro vpeljano, pblagoslovi Bog, kakor pri družbi sv. Mohorja! Prosim Vas upišite me v podružnico Ljubljansko. Poleg božjega blagoslova potrebujemo še denarja, denarja in denarja. Za letos prilagam moja dva goldinarja. Nič se ne sramujem, da se tukaj tako baham s svojim družabništvom sv. Cirila

da je bilo deficita 34.843.875 gld. 76 $\frac{1}{2}$ kr. — Minister je tolažil prijatelje s tem, da je bilanca za l. 1885 samo 5.73 milijonov goldinarjev nepovoljnija od bilance za l. 1884. — Kaj mrševa tolažba za davkoplačevalce, ktera bolj ko vse drugo osvetljuje slabo gospodarstvo na Ogerskem. Kaj je potem čuda, da se podložni ne morejo navduševati za tako vlado, kajti v denarnih zadregah preneha vse ljubkovanje.

Kako sodijo avstrijski nemško-konservativni listi o *nesrečnih Poljaki*, slišali bomo iz sledečih vrstic. „N. Tiroler Stimmen“ pišejo: „Grozovito in nehvaležno postopa se s Poljaki, naj že človek to zatiranje ogleduje od ktere strani koli si hoče. Naravnost ostudno je pa, da so celó v Avstriji ljudje, ki Bismarka zaradi tega tiranstva v zvezde kujejo. To, pravijo, da je liberalno! Sram naj jih bo! Kdor Poljakom tako silno zameri, da še vedno mislijo na vstanovitve svoje nekdanje velike, krasne in mogočne kraljevine, ne da bi se pri tem pregrešili proti dosedanjim podaniški dolžnosti, ta moral bi tudi nas Tirolce obsojati, da smo se tedaj, ko je tujec pri nas gospodaril, vstavili ter ga s puško v roki pognali, in ko nas je prevelika sila zopet podjarmila, nismo nehali zdihovati, prositi in moliti, dokler nas mileja osoda ni zopet pripeljala pod avstrijsko Habsburško dedno žezlo. Zgodovina nam tega nikjer ne očita, pač pa nas ravno nasprotno proslavlja.“ In „Gr. Volksblatt“ piše: „Ubogi Poljaki! kakor zbegano divjačino preganjajo jih iz dežele, ki jim je rojstna in dedna domovina, ktera se je pa sedaj spremenila v zverinjak dveh mogotcev! In naši avstrijski Poljaki? Ali je čuda, da so v tem oziru besedo zirnili v državnem zboru. Pri vsem tem treba je pa ostati hladne krvi.“ Bismark jako skrbno loči notranjo in zunanjo politiko. Doma katolike davi, v zunanjih zadevah pa sv. očeta na pomoč kliče. Njegova prijaznost do Avstrije ne izvira iz srea, temveč iz slučaja, ki mu prinaša korist. Kedar bo ta ponehala, bode konec tudi prijaznosti, ki jo ima Bismark do nas. Zato je pa najbolje, če si naši državni poslanci dogodkom, ki se zunaj v Nemčiji godé, kolikor moč odtegujejo. Naj to skrb prepusté Bismarkovim satelitom v Avstriji.

Vnanje države.

Medsobojna pogodba, ki sta jo napravila *sultan* in *bolgarski knez*, Rusom ni kar nič po volji, in se skoraj od prve poteze pa do poslednje pike ob njo spotikajo. Posebno jim ne vgaja, da se ondi nahaja bolgarskega kneza ime jasno in določno zapisano. Oni pravijo, da bi bilo boljše in za bodočnost tudi veljavniše, če bi se ime „Aleksander“ izpustilo ter samo dostojanstvo „bolgarski knez“ na njegovo mesto postavilo, kajti prav lahko se primeri, pravi Rusija dalje, da je danes ta knez „Aleksander“, jutri morda kak „Peter“, po jutranjem zopet kak „Waldemar“ itd., kar bi dalo vedno novih homatij v tem smislu. Bolgarski knez po ruskem mnenju menda ni s klinom pribit na prestol, da bi se ne dal po naključju ali pa tudi s silo od njega ločiti, zato pa Rusija tudi pred vsem odločno želi, da bi se pogodbi dal občen značaj za vse čase in za vsakega kneza veljaven, kdor bi imel srečo na bolgarskem prestolu sedeti. Po drugi strani pa Rusi zopet skrbé po pridni agitaciji, da bi med bolgarski narod zaradi te pogodbe zatrosili nezadovoljnost, ker mu na ušesa šepetajo, da to nikakor ni zadostna odškodnina za njihovo trpljenje. No, če je to res, Rusom nikakor ni na hvalo. Po eni strani so se toliko časa upirali združenju, po drugi pa hujskajo, da ni zadostni, kar so dobili. Posebno si prizadevajo nezadovolnost iztočiti Rumelijcem proti knezu oživit. Ali se jim bo posrečilo ali ne, bode pokazala bodočnost. Kakor in kolikor se dosedaj soditi dá, bi rekli, da ne.

Srbija je razoroževanje resnično sklenila

v ministerskem svetu, izvršila ga pa le še ni, ker ima, morebiti, za to svoje vzroke. Eden teh vzrokov je menda ta, ker se Rusija ne vdeležuje pomorske demonstracije velesil proti Grški. Zarad tega je menda Garašanin rekel, da naj še nekoliko časa rezervisti v orožju ostanejo. Da se je pa razoroževanje v resnici sklenilo, razvidno je iz besedi kralja, ki jih je na kolodvoru spregovoril z zastopnikom neke velesile; temu je neki ves žalosten rekel, da mu je sedaj poslednje upanje upadlo, ki ga je še imel, da bi svojo srečo z Bolgari še enkrat poskusil na vojnem polju. Pomenljiv pa že mora vsekako biti odlog razoroževanja, ker se je grof Khevenhüller nalašč zaradi tega na Dunaj podal, da bode ustno sporočal o tem, kar je videl in slišal. O njegovem razgovoru na Dunaju smo že poročali. On trdi, da je Srbija, t. j. vladna Srbija v Belemgradu, brezpogojno pripravljena sklenjenega miru ne kaliti. Naj tudi Garašanin pade in na njegovo mesto pride Mijatović ali pa Bogičević ter prevzame zunanje zadeve, se vendar ni bati, da bi Srbija Avstriji hrbet obrnila ter se skupni Evropi po robu stavila. Kaj pa lahko nastane, če pride kak drug, recimo kak Ristić na krmilo, tega pa Khevenhüller ali ni povedal, ali pa — reporter ni slišal.

Štiri stranke, rekli smo predvčeranjem, da prežé na *španjsko kraljico-vladarico Kristino*, in spletke kujejo, kako bi se ji dalo žezlo iz rok izviti, kterege bi si vsaka rada prisvojila. Najbolj pomenjivi med vsemi so izvestno republikanci in Karlisti. Poslednji pa dostikrat sami ne vedó, ali bi se vdeležili volitve ali ne. Tudi v stratezičnem oziru nimajo nobene odločnosti. Sedaj trdijo, da imajo vse pripravljeno in je le kar vdariti treba, takoj na to čuje se iz njihovega tabora, da še mislili niso na kako rabuko. V tem oziru se toraj ne vé prav nič gotovega o teh ljudéh. Le eno je gotovo, in to je, da nimajo potrebnega denarja in ga tudi dobiti ne morejo. Don Carlos sicer pridno potuje iz Pariza na Dunaj in v London, toda neče se mu posrečiti, da bi našel bankirja, ki bi mu nekaj milijonov odštel za vojsko. Če bi to dosegli, potem takoj postavijo tri vojne kore, enega na severu, drugega v Kataloniji in tretjega v središču. Generalov in častnikov bi se jim tudi ne manjkalo ter so za slučaj, da dobé potrebnega denarja, odločili za načelnike markiza de Valdespina, Don Alfonsa de Bourbon et Este in generala Cabrero. Generalov iz prejšnjih vojsk in brigadirjev imajo menda še kakih 14 na razpolaganje. Redovna duhovščina je razdeljena na dva dela. Jezuitje so vsi od prvega do poslednjega za Don Carlosa, ker ima dedne pravice, drugi redovniki pa so odločno za sedanjo kraljico, ker spremen po mirnem poti ni mogoč.

Domače novice.

(Dvorni vlak,) s katerim se je presvitla cesarica sinoči skozi Ljubljano na Dunaj vračala, došel je točno ob 10. uri 5 minut v Ljubljano, kjer se je le 5 minut pomudil.

(Poročil se je) predvčeranjem v Cerknici g. dr. Martin Travnar, pristav c. kr. okrajne sodnije v Logatecu, z gospodičino Karolino Obrezovo, hčerko našega državnega poslanca.

(Pobiranje doneskov za „Narodni Dom“ v Ljubljani.) Zadnjič smo dejali, da bo polovica prve stotine razprodanih knjižih kmalo dosežena. Danes se ž njo že lahko izkažemo. V novejšem času je narastlo število razprodanih knjižic za tri. — Pred vsem nam je z radostjo in zahvalno omeniti simpatičnih pojavov iz sosednje Koroške — iz nem-

škega Beljaka. Beljaški Slovenci so nam poslali 48. razprodano knjižico pod št. 374 (poverjenik gosp. Fr. O.) in dodelali to-le prijazno vošilo, oziroma geslo:

Kamen za kamnom eden za drugim nosimo,
Da se prot' nebu dvigne mogočna palača.
Dober vspeh Vam, vrli Slovenci, želimo,
Da se znebimo enkrat imena „gostača“.

Pač zares gostači smo Slovenci in z obilimi palačami se naše sicer krasne pokrajine ne morejo ponašati. Tacih palač pa še celó nimamo dosti, ki bi bile lastnina vsega Slovenstva, kakoršna ima postati naš „Narodni Dom“ v Ljubljani. — 49. in 50. knjižico (poverjenika gg. dr. V. G. in G. M.) dobili smo pod št. 405 in 417 iz Ljubljane. — Došlo nam je tudi nekaj perijodičnih mesečnih svot, nabranih večinoma na desetkrajcarske knjižice, od kterih je ona, v znesku 12 gld., ki sta jo nabrala gg. J. B. in V. K. v Trstu na knjižico pod številko XXVIII. najznatnejša. — Gospodom nabralcem prav iskreno zahvalo, prvi tisočak bo takoj gotov.

Odbor.

(Društvo tiskarjev, litografov in kamnotiskarjev za Kranjsko) izdalo je svoj „Rechen-schaftsbericht“. Iz tistega posnamemo, da društvo obstoji že 18 let, kajti ustanovilo se je dne 9. februarja 1868 v podporo ljudoljubja, napredka in omike. V minulemu letu imelo je društvo tri občne zборе; v enem taistih ustanovila se je blagajnica za podporo udov in sirot z ustanovno glavnico 300 gld. Podpora popotnim tovarišem, ki se tukaj oglašajo, zvišala se je na 1 gld. 50 kr. Ravno tako se je povišala vpisnina od 3 na 6, oziroma od 6 na 10 gld.

Vzajemnost društva razteza se skoraj po celi Evropi!

Slabo je bilo minulo leto za bolnišno blagajnično društvo, kajti imela je 18 bolnih članov, ktere je podpirala 86 tednov s svoto 649 gl. 92 kr. K tej svoti pripada tudi še 50 gld. pogrebnihi stroškov za jednim umrlim članom.

Društvena knjižnica šteje 421 zvezkov razne vsebine.

Udov imelo je društvo konec leta 77.

Gospodarstvo društveno je v jako vgodnem stanu in se deli na podporni odsek in na izobraževalni odsek.

Podporni odsek je imel dohodkov 1348 gl. 79 kr.; stroškov 938 gld. 34 kr. Ostanka toraj 410 gl. 45 kr., od kterih se je 250 gld. dalo v hranilnico, 160 gld. 45 kr. ostalo je pa v rokah blagajnika. Vseskupno premoženje tega oddelka znaša pa 8390 gld. 61 kr.

Izobraževalni odsek je imel dohodkov 626 gld. 96 kr., stroškov pa 469 gld. 33 kr. in sicer v blagajnici za izobraževalne namene. Poleg te nahaja se pa v tem odseku tudi še podporna blagajnica, pri kteri se oglasi, kdor je ravno brez službe ali gré po svetu. Le-ta je imela dohodkov 400 gld. 85 kr., stroškov pa 90 gld.; ostanka toraj 310 gld. 85 kr. Skupno premoženje tega oddelka znaša 468 gld. 48 kr. (Konec prih.)

(Kmetijsko predavanje) ima tajnik c. kr. kmetijske družbe g. Gustav Pirč v nedeljo, 21. t. m. popoldne na Dovjem na Gorenjskem.

(Kako se po Štajarskem Nemci vznemirjajo), kaže sledeči resnični dogodek. V nemški šoli v Mariboru, ki jo imajo v predmestji sv. Magdalene, je menda večina otrok slovenske krvi in slovenskega jezika, kajti ondašnji g. katehet spredidel je potrebo, da si je moral dostikrat slovenščino na posodo vzeti pri razlaganju krščanskega nauka, če je hotel, da so ga otroci razumeli in da ni boba v steno metal. S tem se je pa gospod silno zameril Mariborskemu mestnemu šolskemu svetu, ki mu je tako predavanje prepovedal in pa še deželni šolski svet v Gradci je naj naščuval, da se mu je tudi odondot zaukazalo, pri razlaganju krščanskega nauka v nemški šoli le nemščine posluževati se. Katehet je očitno in pravno škodo videl, ki bi se nemščine nevesčim otrokom godila, ki so v nemško šolo vpisani in se je proti temu odlokoma pritožil pri naučnem ministru, kar mu je tudi pomagalo. Ondi so potrebo takoj spoznali in dovolili, da se smé tudi v nemški šoli krščanski nauk slovenskim otrokom v slovenščini razlagati. Maribor zaradi tega nič več ne more mirno spati!

(Začasni IV. razred) na ljudski šoli v Ormoži razglasil se je za stalno ustanovljenega.

(Zaklal se je) dne 14. t. m. zemljakov sin J. Morn iz Kopivnika na Štajarskem. Kruha si je

in Metoda; baham se zato, da bi še drugi bolj pogosto pristopali in zato, ker sem že prej v jednom svojih pisem govoril o nemškem šolskem društvu ter sem takrat skoraj dvomil, da se nam vstanovi jednorodno slovensko šolsko društvo. Lepše nismo mogli praznovati tisočletnice slovanskih blagovestnikov, kakor z vstanovljenjem tega potrebnega društva. Sedaj smo pravi Cirilovci in Metodovci.

Ker že paberkujem po svojih prejšnjih pismih ter mi je današnje pismo zopet nov začetek v sredi pisem, naj omenim še družega društva, o kterem sem govoril koj v prvem svojem pismu iz tujine in ki se je kmalo potem vstanovilo, to je pisateljsko podporno društvo. Tega pa ne omenjam zaradi tega, kakor da bi mislil, glej, ti si sprožil to misel, ampak zaradi tega, da se dotičnim gospodom prav toplo zahvaljujem za vstanovitev tega društva in da spodbudim nekoliko vse naše pisatelje, da pristopijo k temu društvu in vse naše druge rodoljube, da mu pomorejo. Gospodje odborniki, le dobro zaosnujte svoje delovanje, s prva polagoma, potem pa vedno jače in jače. Zadača bi bila posebno ta, izvajati in izdajati taka slovstvena dela, kterih posamezniku ni moč niti izvesti, niti založiti. Dela je dovolj.

Ne vem, smem li imenovati naučni slovník, ali zbirko vsega slovenskega narodnega blaga, ali vrejenje novinarskega dopisovateljskega urada, prirejevanje poljudnih izdajanj naučnih tvarin, ali prigodnih listov, kakor Paris-Murcia itd.? S časom nam bo to društvo še celó slovstvena borza, njegovi občni zbori pa prave olympijade vsih slovenskih pisateljev.

Že zaradi jednecega mi je izraziti se tudi tukaj o svojem pristopu k temu društvu, kakor k društvu sv. Cirila in Metoda. Pristopim gotovo, samo da se ne smatram za pisatelja, ker še družega nisem, kakor bore novinarski dopisnik tretje, četrte ali pete vrste. Potrpite toraj še malo. Vsaj obljubljenih dvajst pisem iz tujine naj dovršim. Ako se spomnim ogromnega presledka med sedanjim in zadnjim pismom, skoraj me strah obide zaradi moje lenobe ter dvomim, mar li mi bode moč poboljšati se ali ne. Geslo: „Vse za dom, vero in cara“ pozbuja mi moč, trden postati. Za danes sklenem šesto pismo s srčnim pozdravom

Vaš zvesti prijatelj

Božidar Rožanski.

hotel vrezati, pa mu je nož spodletel ter se je mla-
deneč tako nesrečno zabodel, da je pri tisti priči
umrl.

(Na deset let v hudo ječo) poojstreno s postom
obsodili so v Celji kmeta Franceta Škofa od sv.
Lenarta doma, zaradi trikratnega požiganja. Škof je
bil hudo zadolžen in si je na ta način pomagati
misli, da bi bil večkrat pogorel. V prvič je mož
pogorel leta 1882, za kar so mu v Gradcu plačali
990 gl. Leta 1885 pogorel je njegov brat in s tem
vred več sosedov. Ko so šli tisti po denar, gledal je
Franc Škof ravno skozi okno in pa klet je, da on
tudi ni pogorel. „Prav ti je, kaj pa si tako neumen,“
pravi mu na to žena, „saj bi bilo pri nas tudi lahko
pogorelo, če bi ti kaj pameti imel.“ Septembra me-
seca pogorel je vaščan Senekovič in tedaj pa
Škof ni več zamudil priložnosti. Poslopja je imel
jako visoko zavarovane in tudi pri njem je v dobri
pol uri kar na dveh krajih goreti začelo. Ljudje so
ga videli, ko je zažigal tek, sodnija ga je pa zaradi
tega zaprla. Ker so mu hudodelstvo dokazali, spra-
vili so ga za deset let v ječo. Obravnava je bila
slovenska.

(V javnem prometu je Istra) po sredi dežele
ravno tako zanemarjena, kakor v narodnem blago-
stanju. Da se temu odpomore, nameravajo napraviti
povprečno železnico med Cerovljami na državni
železnici Divača-Pulj in Matuljmi, južne
proge Št. Peter-Reka, ter se za pravico priprav
za zgradbo te proge poganja grof Peter Walden-
stein. Proga naj bila oskotirna in bi imela sledeče
postaje: Začetek bi ji bil Kopar, od koder bi se
speljala do Buj, Montane in Cerovelj. Od
tukaj bi imela postaje: Boljune, Vranja, Opa-
tija, Voloska in bi se v Matuljah sklenila z južno
železnico. Potrebna bi bila taka železnica, kakor ne
kmalo ktera druga tako. Recimo, da potuje ta ali
oni iz srednje Istre v Reko, kamor bi se rad peljal.
Dve poti ste mu odprti, ali proti severu preko Di-
vače in Št. Petra po železnici, kar bi se reklo s
cerkvijo okoli križa, ali pa na jug preko Pulja po
železnici in od Pulja dalje po morji, kar je pa zopet
okoli trent v žep. Vsem bi toraj naprava povprečne
železnice neznansko koristila, ker bi jim promet in
trgovino olajšala, poleg tega bi pa še ondašnji re-
veži nekaj zaslužka imeli.

Razne reči.

— Strašna nesreča. V Liverpoolu na
Angleškem se je podrla 16. t. m. vsa stran tiste
zgradbe, ki se stavlja za brodersko razstavo. 28 de-
lavcev je ranjenih, nekaj hudo, nekaj manj nevarno.

— Razpust mormonske družbe. Senator
zedinjenih ameriških držav, Edmunds, provzročil
telj ameriške kazenske postave zoper mnogo-
ženstvo, zaradi katerega je bilo obsojenih p. l. 50 do
60 mormonov, je izdelal novo zakonsko predlogo,
ki ima vničiti vse mormonstvo. On se naslanja na
to trdi, da neverjetna moč, katero raztegujejo gla-
varji mormonov nad verne, izhaja iz strogo osno-
vane njih družbe in se naslanja na njihovo neiz-
merno bogastvo. Desetino mormoni iztirjajo od
mormonov z neizprosno strogostjo in prinaša gla-
varjem, ki v tem ne polagajo javnih računov, veliko
bogastva. Edmunds nasvetuje, da naj bode pred-
sednik pooblaščen razpustiti vso mormonsko ločino.
Predsednik naj imenuje 12 komisarjev in ti naj po-
sedejo vse premoženje mormonov, naj izvrše vsa
opravila, premoženje razdeli in organizacijo razve-
že. Načrt je sila drzen in se dá opravičiti proti
takemu ljudstvu, ki je tako silo trdovratno in
uporno. Je tako rekoč vojskino naprava, kakor je
bila ob času, ko je bilo odpravljeno sužništvo. De-
jansko je pri mormonih upor zoper vladu, dasiravno
še kri ni tekla.

Rojaki pozor!

Ker je reč jako važna ter bi znala zanimati
ali zadevati marsikoga, ki nima „Novice“, zato po-
natisnemo celi poziv g. dr. Puklukarja, kakor
ga „Novice“ prinašajo. Poziv se glasi:

V davkarskem odseku državnega zbora sta v
obravnavi dva za kmetovalce in hišne po-
sestnike važna predmeta.

Prvič: postava o odpisovanju zemlji-
škega davka zaradi škode, prizadete po
vremenskih neizgadah.

Drugič: predlog o nekaterih premembah
postave, zadevajoče hišni davek.

Prva postava o odpisovanju zemljiškega davka
vsled vremenskih neizgadah obravnavala se bo v dav-
karskem odseku gotovo že prve dni prihod-
njega tedna.

Obravnave gledé prememb postave o hišnem

davku vršile se bodo kasneje, ker je ta predmet
oddan posebnemu pododseku davkarskega odseka.

Kot edinemu Slovincu v tem odseku pripada
mi naravno dolžnost, posebno zastopati težnje pri-
hajajoče iz slovenskih pokrajin.

To dolžnost pa mi je samo tedaj mogoče spol-
novati z nado nekolikega vspeha, ako me pri tem
poslu podpirajo vsi zavedni slovenski rojaki.

Za to podporo prosim Vas dragi rojaki.

V prvi vrsti prosim sedaj:

1. Kar prej mogoče naznaniti mi
želje gledé odpisovanja zemljiškega
davka zaradi vremenskih neizgadah.

2. Dalje pa težnje in želje gledé hiš-
nega davka.

V obče omenjam, da se je nadejati, da bo
prvoomenjena postava vstrezala kmetovalcem, samo
da ne smejo prezirati, da ta postava zadeva samo
odpis davka, ne pa povračilo škode, prizadete
po vremenskih neizgadah. — Težavnejša bo razprava
o pritožbah zadevajočih hišni davek.

Te pritožbe zadevajo namreč prazna po-
slopja, planinske in vinogradske hiše,
nektere vrste hišno-najemnega davka in
pa ponovljenje hišno-davkarskega ka-
tasta.

Znano je, da so se nektere pomenljive pre-
membe hišnega davka sklenile še le pred par leti
s posebnim namenom k plačavanju tega davka pri-
tegniti tudi vse kraje in dežele, ki so ga bile do
tedaj skoraj proste.

Ako se hoče tedaj pri tej vrsti davka tudi do-
seči nekoliko polajšav, treba si jih je priboriti
s temeljitimi razlogi in nadrobnimi
dokazi.

Za te vrste gradiva Vas prosim sedaj, dragi
rojaki! Kadar pridejo na vrsto druga davkarska
vprašanja, govoriti hočemo dalje.

Enako bom poročal po tej poti o daljnem pre-
teku obravnav v kolikor so za javnost in odgo-
varjal na vprašanja splošne pomenljivosti.

To upam, da bode prava pot, po kateri z
resnim vzajemnim delovanjem dosežemo
vspehov za zboljšanje gmočnega stanja našega
naroda.

V ta namen prosim blagovoljne podpore vsih
naših zavednih krogov, mestnih in občinskih za-
stopov, županstev, kmetijskih in obrtnih družeb in
društev s svojimi podružnicami, izrekoma pa še pod-
pore vsih onih, ki imajo po svojem poslu osebne
skušnje v davkarski stroki.

Želje in težnje vsacega kraja, prosim ako
moč, po dogovoru zbirati v skupne spise. — Sicer
pa mi bo dobro došla vsaka kadarkoli dobajajoča
mi želja.

Pisma prosim dopošiljati mi z naslovom:

Dr. Josip Puklukar,

državni poslanec na Dunaji v zbornici poslancev.

Na Dunaji 14. februvarja 1886.

Telegrami.

Dunaj, 18. febr. Uradni list objavlja
prepoved izvaževanja konj iz Bosne in Her-
cegovine v inostranstvo.

Zagreb, 17. febr. V ponedeljek 1. marca
bo imel Starčević obravnava pred kasacijsko
sodnijo.

Budapešt, 18. febr. Minister notranjih
zadev izdal je odlok na vse občine, v katerem
oziraje se na nevtralnost naše države strogo
prepoveduje vsako nabiranje prostovoljcev
in pobiranje prostovoljnih doneskov na korist
Srbije, kakor tudi prepoveduje ustanove
ogerske legije.

Beligrad, 18. febr. Zastopniki velesil oči-
tali so Srbiji malomarnost in nebržnost za
sklepanje miru. Garašanin je na to odgovoril,
da ima Srbija v tem oziru že zadosti dobre
volje in Srbski pooblaščenec ni prav nič
vzrok, ako z razpravami ne morejo dalje.

Bukarešt, 17. febr. Bratiano je odstopil.

Berolin, 17. febr. Načelnik nemškega
generalštaba, grof Moltke, je zbolel.

Berolin, 17. febr. Črnogorskega kneza
sprejeli so popoldne cesar in cesarica ter
prestolonaslednik. Pozneje ga je pa še Bis-
mark obiskal. Zvečer so ga povabili k
cesarju med veliko čajno društvo.

Umrli so:

14. febr. Katarina Burger, hišna posestnica, 68 let, Po-
ljanski nasip št. 10, kap.

15. febr. Marija Povše, gostija, 67 let, Poljanski trg št.
5, Marasmus.

16. febr. Jernej Sterlekar, delavec, 58 let, sv. Petra cesta
št. 56, jetika.

V bolnišnici:

15. febr. Josip Prudič, natak, 36 let, oslabljenje moči.

Tuji.

16. febr.

Pri **Maliču**: Ernst Heynrich, inženir, z Dunaja. —
Schulte, ravnatelj, z Dunaja. — Paulin, Brandt, Zuckermann
trgovci, z Dunaja. — Janez Sebes, trg. pot., iz Grada. —
Kassler, inženir, iz Trsta.

Pri **Stonu**: Evgen Kandzia, trgovec, iz Leipziga. —
Artur Hauße, trgovec, iz Draždan. — Josip Mostar, fabrikant,
z Dunaja. — Josip Wilhelm, trg. pot., iz Maribora. — Otmar
Sever, c. k. nadporočnik, iz Kostanjevice.

Pri **Bavarskem dvoru**: Janez Jaklitsch, trgovec, iz
Steyra.

Pri **Južnem kolodvoru**: J. Möschl, trgovec, z Du-
naja. — M. Rambovšek, iz Trsta. — Alojzij Daldosso, vojak
c. k. mornarice, iz Pulja. — Janez De Petris, iz Pulja.

Pri **Avstrijskem caru**: Karl Knoce, trg. pot., z
Dunaja. — Alojzij in Franc Honner, iz Maribora. — Alojzij
Premek, trg. pot., s Krškega. — Anton Verbaj, iz Leskovec.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
17. u. zjut.	734.88	+ 1.8	sl. svz.	oblačno	0.00
2. u. pop.	734.71	+ 4.0	sl. svz.	oblačno	
9. u. zveč.	736.81	+ 1.8	sl. svz.	oblačno	

Oblačno in južno. Srednja temperatura + 2.5° C., za
2.8° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafčno poročilo.)

18. februvarija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84 gl. 75	kr
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 90	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 " 50	"
Papirna renta, davka prosta	102 " 30	"
Akcije avstr.-ogerske banke	870 " —	"
Kreditne akcije	300 " 50	"
London	126 " 40	"
Srebro	10 " —	"
Francoski napoleonond.	10 " 03 1/2	"
Ces. cekini	5 " 96	"
Nemške marke	61 " 85	"

Od 17. februvarija.

Ogerska zlata renta 4%	103 gl. 05	kr.
papirna renta 5%	94 " 40	"
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 113 " 25	"
" Länderbanks	114 " 50	"
" avst.-oger. Lloyd v Trstu	625 " —	"
" državne železnice	260 " 25	"
" Tramway-društva velj. 170 gl.	206 " 50	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 127 " 75	"
4% " " 1860	500 " 140 " 30	"
Državne " srečke " iz l. 1864	100 " 172 " 25	"
" " " 1864	50 " 170 " 50	"
Kreditne srečke	100 " 177 " 75	"
Ljubljanske srečke	20 " 20 " 75	"
Rudolfove srečke	10 " 20 " —	"
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	116 " 50	"
" Ferdinandove sev.	106 " 50	"
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 " —	"

Hiša z zemljiščem naprodaj.

Z ugodnimi pogoji se prodaja hiša takoj iz proste roke,
ki je kakih 5 minut od graščine Brod na Kulpi, v ravnem,
lepem polju in tik okrajne ceste v Kočevje. V pritličji ima
3 sobe, kuhinjo z vzdanim kotlom za svinje in sobico, 2 kleti,
hlev, mlatilni pod in shrambo za krmo. V prvem nadstropju
je 5 sob, kuhinja s štedilnim ognjiščem (Sparherd) in malo sobo.
Okrog hiše je prostoren, lep sadje-kuhinjski vrt, z njivami in
senožeti letos ograjenimi. Pod hišo noter do reke Kulpe se-
gajoči veliki vrt. To posestvo je tudi za obrtnijo in trgovino
pripravno. — Natančneje se poizve od posestnika na „Aužlaku“,
Pirče št. 14, pošta Brod na Kulpi. (3)

Izšla je ter se dobiva v **Katoliški Bukvarni**
v **Ljubljani** knjiga:

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

(27) **IVAN BELEC,**
župnik.

Knjiga obsega 9 pol v osmerki. — Cena ji je 25 kr.,
po pošti 5 kr. več, kdor jih vzame deset skupaj, dobi
jednajsto brezplačno.

Kongo - cevke.

Najnovejše za kadilce, kar ni prav nič zdravju
škodljivo.

Velja jih 100 le 85 kr. in so pripravne za vsakega,
naj že kadi eigarete, smodke ali viržinke. Razpo-
šilja jih raznovrstne proti povzetju (9)

tovarnična zaloga **Julija Weiss-a**

na Dunaji, I., Rothenurmstrasse Nr. 23.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.